

Picadures Pujol Cruells: “En moviment, el pensament guimba amb les cames”

[Esteve Miralles](#). [Barcelona](#).

/ 19.11.2014

Adrià Pujol Cruells (1974) acaba de publicar *Picadura de Barcelona* (Sidillà, 2014), una novel·la autobiogràfica que narra, en un temps desdoblant, les aventures d'una nit insomne i de dues dècades de maduració (resistentment) imperfecta. Una nit a la Barcelona de la segona dècada del segle XXI, i vint anys d'embarcelonament (tòpic i singularíssim alhora) d'un empordanès. Que beu la cervesa calenta dels paquis; que fa fumejar fulles seques trinxades, i embolicades a mà. Un llibre captivador, amb un estil acolorit i ben domenyat; un relat desbordat, de talent narratiu i d'intel·ligència viva. Entre una cartografia possible del present confús, i un autoretrat antropològic. Un llibre molt, molt divertit; estimulant.

Adrià Pujol | Foto BiBi Oye/ Núvol

“I la condemna és l’estrès emocional”, dius.

Una autocondemna.

Barcelona, conclous, és una ciutat “indefinible i esverada”.

Totes les ciutats són nervioses. És la condició urbana. Per això quan en sortim, per anar de vacances als boscos i a les platges, els primers dies d’oci no callem, ens agitem, adquirim tiquets per pujar a les atraccions, paguem per deixar-nos guiar en rutes tematitzades, pedalem i pugem muntanyes o bussegem i mirem peixos. Activitat i més activitat. I passades les primeres hores de frenesí vacancívol, és inusual l’urbanita que troba la calma. De seguida tornem a ser un manat de nervis. I totes les ciutats són difícils de definir. La prova la trobem en les campanyes consistorials.

La ciutat fa que semblin possibles les il·lusions personals...

A Barcelona, les meves il·lusions de fa uns anys s'han com qui diu acomplert, llevat de voler viure sempre a l'Empordà. O han pres forma, més aviat: a Barcelona tinc una família i amics, m'he convertit en escriptor, treballo, quan vaig pel carrer no em coneixen, i he detectat un parell de tertúlies interessants. I per tot plegat he volgut fixar en paper aquesta ciutat, fer-me-la avinent, i fer-vos-en partícips. He volgut entendre l'aigua, que diria aquell mort.

Però la ciutat també posa les persones al servei... no ho sé... de què, ben bé?

Al servei de què? Barcelona no és algú, no conforma una intel·ligència. Ara com ara és una maquinària biopolítica que posa les persones al servei d'una imatge col·lectiva de projecció internacional, i de carambola esgota la penya i és mentida. Però no és tot blanc o negre. A Barcelona, si es té la sort de treballar i si se sap trobar el clos, s'hi viu tant o més bé que en qualsevol altre lloc. Fins i tot hi ha uns éssers fabulosos, hiperadaptats, que a mi em generen molt de respecte, perquè no sé com han aconseguit no desesperar-se. Perquè jo, des que vaig arribar fa vint anys, la meua adaptació sempre penja d'un fil.

Després d'una nit deambulant, sol, per la ciutat, el protagonista fa dues coses. Anar a una reunió amb un tinent d'alcalde per explicar-li què és Barcelona. I la important, abans: dutxar-se i deixar fet l'esmorzar pels de casa.

Sí, és més important fer l'esmorzar pels de casa que no pas una reunió amb el tinent d'alcalde, però la segona la paguen, hi haig d'anar, i així a l'esmorzar puc presentar alguna cosa més que no pas el tètric pa bimbo amb oli.

Adrià Pujol | Foto BiBi Oye/ Núvol

Un protagonista que, per cert, es diu com tu...

Ho he inventat tot i no he inventat res. És veritat que quan surto de nit (ara molt poc), gairebé sempre torno a casa caminant, o amb bicicleta. Als taxis només hi pujo si els comparteixo amb algú, i el transport públic és un extrem que miro d'evitar. En canvi, la ciutat caminada, des de sempre que ho faig. L'he travessada de cap a cap tantes vegades...

El protagonista es diu com jo però és un jo altre. L'entenc així, perquè és un jo abandonat en un llibre, un jo deslligat de l'autor. A les *Memòries* de Xavier Benguerel, a *El desgavell* de Ferran Planes, autor i protagonista són la mateixa persona, i no obstant això fixen uns jos que són possibilitats, una tria. Bé podien haver-se decantat per altres esdeveniments i altres facetes de les seves vides.

Però hi ha un “jo”...

És veritat que d'entrada vaig pensar en alguna mena de malabarisme. Ho assaja Joan Todó al principi de *l'Horitzó primer*, quan es tracta a ell mateix en la segona persona del singular, i fa diana. Però a mi em va fer mandra, o em va semblar postmodern, o inassolible, no me'n recordo. I al final vaig pensar, no sense por, mostra i no expliquis. Si et desdobles, endavant, sense justificacions estranyes. I no sé si me n'he sortit. I et dic que la versió del llibre que vaig enviar als editors era un paper llarg, llarguíssim, sense cap punt i a part, per exagerar aquest flux inestroncat del caminant que pensa i que es projecta en tots aquells jos que va ser, que voldria ser i que qui sap si és. Per sort, però, em van ajudar a oxigenar una mica, a tenir una mica en compte el lector.

I això de...

Dius això de deambular sol, fer l'esmorzar, dutxar-se i explicar mogudes al tinent d'alcalde? Jo ho he fet, és clar. I és tot pensant-me un altre, o tot posant-ho en solfa que n'he destil·lat un sentit. Sé que alguns ho troben llepat, però estranyar-se de tot és potser l'única forma de llibertat. Dutxar-se? Parlar amb tot un tinent d'alcalde? Quina cosa més estranya, si ens ho mirem un moment, sense pressa. A *Picadura de Barcelona* hi ha una aproximació a les coses una mica perequiana: aturar-se en els automatismes, descriure'ls, enllistar-los, i adonar-se que s'hi amaga un cert lirisme. O una misèria concreta, també.

Adrià Pujol ha publicat 'Picadura de Barcelona' a Edicions Sidillà | Foto BiBi Oye/ Núvol

“Entendre, entendre és el meu ofici”, dius. (Parles al llibre de la teva feina d’antropòleg: “Cobrava per legitimar les veritats dels altres”.) Entre pensades i pensaments, ¿la comprensió (del món) és autobiogràfica o no és res?...

El món és allò que hi ha allí fora, oi? Enllà de la pell, no? Doncs l’única comprensió possible només pot ser autobiogràfica, des d’un centre més o menys definit. I si pot ser des d’una base d’operacions en moviment, aleshores ben millor, perquè els eremites i els malalts de llit divaguen molt i alguns força fi, però sovint no entenen res de res, perquè ho jutgen tot des d’una neurosi estàtica. Ja que som a Barcelona, imaginem *El Romanço d’Anna Tirant* de Josep Pedrals sense el peripatetisme del protagonista i Quim Porta, i tindrem un llibre de la pila del greix, un paper que divaga només de pensament i que pontifica sobre coses que no ha visitat. En canvi, en moviment, el pensament guimba amb les cames, assoleix un grau diguem-ne fisiològic, essencial per a la comprensió d’un indret, dels tarannàs, i de la pròpia indignència.

Ara bé, tant és que el món l’apamem des del surrealisme esbravat, la crònica pulcra, l’estirabot, la ficció extrema o la petulància. El tema és fer-lo entenedor, potabilitzar-lo, fins i tot des de la mentida més bronca. L’Enric Marco, a qui Cercas acaba de dedicar un particular *Mare nit*, la seva impostura no ens va fer entendre com funciona el món? Jo crec que sí. I *Picadura de Barcelona* és autobiogràfic? Psè. Dóna a entendre? Sí.

Però també veig aquesta pulsio d’entendre com el motoret narratiu del llibre. La pulsio d’escriure és la pulsio d’escriure’s.

El món és incongruent. No sol xutar al dictat de les nostres dèries. El món és un infern. Ara bé, podem fer-nos la il·lusió de comprendre’l, i això ja és un tempteig de possessió, un conat de control, una variant del refredament. I penso que, en aquest sentit, els escriptors ens fem el món a mida, un. A la vida real odio la sogra, a la novel·la la mato. El meu dia dia és llastimós, al conte me’n vaig de l’olla amb uns extraterrestres que. El meu periple no té cap interès, però vaig a envernissar-lo d’heroïcitat. El meu país m’inquieta però no vull que em renyin, el retrataré des d’una ficció. Sóc un historiador frustrat, vaig a fer novel·la històrica. Sóc un gran historiador però sóc un novel·lista frustrat, doncs també, novel·la històrica. M’interessen les mentides, el sexe, les identitats, ara vinc. I així.

Hi ha escriptors com l’Espriu sinerenc (a qui cites) o el Vinyoli begurenc (a qui vas glossar a la revista *El procés*) que van ser barcelonins a la recerca literària (inventada) d’un poble d’on ser. I hi ha escriptors com Pla, o com tu mateix, diria jo, que sou gent “de fora”, a la recerca literària d’una ciutat... Tots es fan seves coses que ho són i no ho són. ¿La teva mirada, dubto, és la d’un emigrant que no s’acaba d’adonar que ho és, o que no se’n vol adonar?...

La Barcelona d’en Pla estava a molta més distància de Palafrugell (psicològica i quilomètrica) que no pas la meva ho està de Begur. Ell podia pensar-se a la quinta forca. Però ara som al segle XXI, l’època de l’empetitiment del món. És exagerat considerar-me un migrant, si més no un migrant geogràfic, quan el moviment ha estat diminut. I sí: ni me’n vull adonar del tot, ni pretenc ser-ho del tot, perquè llavors se m’acabaria la moma de pouar-ne literatura. Però, de fet, el tema del desarrelat em sembla que s’acaba amb aquest llibre, a tot estirar amb un altre que a hores d’ara és a la taula d’una editorial.

Adrià Pujol a la Plaça Tetuan | Foto BiBi Oye/ Núvol

Però...

Del que de veritat es migra és de la infància a l'adolescència, de l'adolescència endavant, i així fins al final, al marge d'on visquem. I tanmateix, jo he volgut treure suc d'aquest desplaçament altre, que és el geogràfic, del fet d'haver nascut i viscut a poble i que ara visqui a ciutat. Pensa que després de vint anys encara calculo les distàncies urbanes en funció de les que tenia apamades a l'Empordà. Haig d'anar de Glòries a plaça Espanya? Això és més o menys com anar de Begur a Esclanyà, trenta-cinc quaranta minuts a peu.

I dels escriptors que han fet el camí invers, què en penses?

Espriu i Vinyoli van fracassar en la presa de possessió de Sinera i Begur. No pas en la presa de possessió literària, que no diré què em sembla, sinó en la conquesta càrnica, per molt que hi passessin llargues temporades. Sagarra va homenatjar literàriament Port de la Selva, va entendre el primitivisme local, *All i salobre*, però l'arribes a deixar-l'hi un hivern sencer, sense la càlida naftalina de l'Ateneu, i s'hauria mort de fàstic. Vinyoli a Begur, sense la caterva d'amics barcelonins hi hagués durat una tarda. Pla, acabat el fogot de joventut, va fugir de les ciutats que tant estimava, impotent per convertir-se del tot a la religió de l'urbs. Fages de Climent, un cop va entendre que a Barcelona no li farien cap monument, va tornar a casa i de la ciutat no en va parlar pràcticament mai més. I Carner, tothora suplicat o invocat pel Grup de Sabadell, diria que no van aconseguir que es fes seva aquella ciutat d'ells. Divago.

Em centro. Els llocs no es poden posseir, a veure si ho entenem els que ens llencem fotos a les cales empordaneses o al mirador del Carmel. Pels llocs s'hi passa, s'hi viu, s'hi pensa de vegades des de molt lluny, i anem avall i els llocs es queden. És habitualíssim, en la gent que hem viscut a Begur, la frase «el meu Begur». És un tic. D'igual manera jo parlo de la «meva Barcelona», cosa que certifica el meu fracàs en la plantada de bandera. Ni meva ni res, al marge que literàriament l'hagi abraçada, mistificada, criticada i caminada, Ada Colau. És interessant, en aquest sentit, la Catalunya dels exiliats que mai no van tornar: és una comunitat imaginada perfecta. O l'empordanor dels segones residències, un veritable manual de com fabricar una ficció.

La Gràcia barcelonitzada, la prostitució a les Corts, el Fòrum de les Cultures i la llarguíssima ressaca postolímpica, la mitificació dels quinquis... No he pogut deixar de llegir el llibre com l'anvers (i les conseqüències) de la Barcelona que va retratar Julià Guillamon a *La ciutat interrompuda* (2001). ¿D'on hem tret la idea que una ciutat pot ser –ha de ser– un discurs connex, fet d'eufemismes i entelèquies?

Sí, que n'és l'anvers. Ben vist, però parlem de dos projectes diferents. Jo arribo a Barcelona quan Guillamon clou el llibre. De la contracultura dels setanta, i de com bona part dels seus adalids van convertir Barcelona en la millor botiga del món, jo me'n vaig trobar les escorrialles. I el llibre de Guillamon és una espècie de vademècum, un assaig, impossible de documentar millor, perquè ho ha llegit tot: hi surten tots els que hi han de sortir, per justificar la tesi central. I quan arribo jo, aquells que cita Guillamon ja van camí del cementiri dels elefants. O han posat el pilot automàtic. Ja estan instal·lats, i cobren. I Pàmies i Monzó, Vila-Matas i Vidal-Folch, i la tardosobrevaloració del Makoki i de l'Ocaña, el paquet pateix una certa necrosi. O, dit d'una altra manera, interpel·la els joves interessats, però no els deixa ingressar al club –la cosa més lògica del món, d'altra banda.

I jo, al principi vaig buscar-los, aquests de qui parla Guillamon. Recordo que volia escriure tant sí com no a l'Ajoblanco dels ous. Per fer punts, els vaig traduir de franc un llarg article en francès, any 1994, que parlava de la marihuana i el d'allò de la postmodernitat. Però la decepció va venir quan vaig anar rabent al quiosc, a veure-m'hi publicat, i la meva traducció venia signada pel director ajoblanquesc, a la brava. Vaig anar a queixar-m'hi, és clar, i me'l vaig trobar subsumit en un mar psicotròpic de decadència física, moral i molt, molt contracultural. Una cara de ciment armat i els ulls banyats en una limfa groga d'indiferència total.

Adrià Pujol a Plaça Tetuan | © BiBi Oye

Una Barcelona...

I totes les altres. Per això és tan bo el títol pamiesc, *La gran novel·la sobre Barcelona*. Indica un impossible. Que les ciutats siguin un discurs connex, preguntaves, només ho creuen els que les governen, o els que hi pateixen de valent.

La Barcelona de Guillamon, la de Rojals i la meua, i la de Roderic Mestres, són possibilitats d'ordre, deformacions segons l'espèll portàtil que s'hagi triat. La Barcelona dels setanta era tan contracultural? La de Rojals es pot viure com si es tractés de l'escenari-mapa de *Dogville*? La meua dels noranta/dos mil és tan *oh yeah*? La de Roderic Mestres és tan apocalíptica? No. Simplement són barcelones ordenades segons la flaca de cadascú, l'objectiu literari, les coses.

I després hi ha els tòpics. De vegades havia de vigilar, quan escrivia el llibre, de no donar per bona una percepció que només era un lloc comú. Costa poc, de viure una ciutat a la manera com t'han dit que s'ha de viure. Mira els guiris, programats que no se n'adonen. I mira els dandis de poble, quan desembarquen a Gràcia o al Raval: es comporten segons unes pautes que són més deutes de la publicitat que no pas del viure. S'ha de picar molta pedra, per deslligar-se de les categories heretades, ni que sigui per voler relligar-s'hi de cap i de nou.

I la literatura?

Escriure sobre Barcelona, i sobre l'Empordà, avui dia és una empresa temerària. El més probable és que t'estampis contra la redundància i que acabis amarat de folklorismes. O que et converteixis en un bon o mal imitador dels que t'han precedit. Entre d'altres coses, per això m'hi vaig posar, el repte era tornar a explicar el de sempre, però de manera singular. I no sé si m'equivoco, però al teu llibre *Retrobar l'ànima*, el narrador fica el nas a les temàtiques diguem-ne universals, i doncs m'imagino que el repte va ser el mateix: tornar a sargir, tornar a caminar pels mateixos indrets, sense ni avorrir ni semblar un eteri de circumstàncies. Repeteixo, m'equivoco?

Mm... Per cert, m'has fet feliç: Claude Lévi-Strauss!...

Claude Lévi-Strauss és el putu amo. Estirant el fil de Marcel Mauss, d'Émile Durkheim i del tan poc llegit Franz Boas, i de bracet amb Leiris i Montaigne, va projectar una sensibilitat sobre el món que no conec cap postmodern capaç de tocar-la ni amb la punta dels dits –salvaria Taussig i Martín Barbero, el primer Canclini, l'inintel·ligible Vattimo, l'entenedor Maffesoli, però, és clar, he llegit poc, enllà del gremi meu.

Per fi, algú que parla de Lévi-Strauss sense l'estupidesa de la retòrica dels autors “superats”... L'intel·lectualisme *trendy*, d'idees substitutòries, em mareja. Sembla avisar: els intel·lectuals *trendies* venen el que el poder, semblant complexos d'inferioritat, compra...

Recordo un dels articles tardans en un diari italià, articles finals de Lévi-Strauss: comparava el postmodernisme amb el mil·lenarisme i la clavava, en el sentit que un i altre fan diners a base de dir que el món s'acaba i que ells tenen la clau del desfibrilador. Nicieses. Lévi-Strauss, llegiu-lo, en les traduccions que en va fer Martí i Pol (de dos dels seus millors llibres), o tota l'obra en francès, força entenedora per algú que d'habitud llegeixi en català i castellà. Us sorprendrà.

I per a mi, una prova de la seva vàlua és que el reivindiquin persones que no són del meu ressort universitari. L'estima Francesc Serés: en un diari deia que era l'autor que més l'havia influït. I l'enalteix Lluís Calvo, si la memòria no em falla, a *Baules i Llenguatges*, amb aquella reflexió sobre la idoneïtat de les muntanyes no gaire altes –reflexió que també fa en Pla i qualsevol persona que hagi viscut ran de les Gavarres.

No m'estranya. Serés i Calvo no són imbècils, o no es deixen arrossegar pel mil·lenarisme de baixa estofa, postmodern del d'ara. Saben, com els etnògrafs de soca, i com Coromines o Espinàs, que la terra s'entén trepitant-la. Lévi-Strauss tenia una molt bona formació com a geòleg.

Enllà d'això, el mèrit de Lévi-Strauss és la formulació nítida sobre com som i per què som com som. Una formulació total, però sense judicis ni querelles. I no s'estavella, en aquesta empresa, com s'afoguen Marx o

Freud amb els seus transatlàntics. Per què? Per què sap fabricar narratives clàssiques, les de sempre, amenes però serioses, intel·ligibles. Per exemple, i cito de memòria, a *Tristos Tròpics* ventila la intimitat de l'islam, enfront de l'excentricitat del cristianisme, amb tres ratlles: un musulmà a l'horabaixa, en una platja remota, sol, estén l'estora, s'agenolla, toca sorra amb el front, i enraona una estona amb el seu déu. Què més volem?

Al meu ram, també n'hi ha que blasmen Jakobson i l'estructuralisme, i que mai no escriuran, ni de lluny, res de l'altura i la lucidesa de "Del realisme en art"!

Respecte de Jakobson, i per què no de Ferdinand de Saussure, o de Northrop Frye i d'Edward Sapir, justament en parlo al llibre que, deia, és en mans d'una editorial. Els reivindico. I els escriptors o els òlegs *trendies* que parteixen de la superació de, una de dues, o no tenen res a dir, o no han llegit allò que diuen haver superat. Parla estrany i assaboriràs l'èxit. Amaga l'ou, si no vols que es noti que no has llegit res.

Però també caldria diferenciar el postmodernisme de principis dels vuitanta del postmodernisme de finals dels noranta. El primer va venir de la mà d'uns individus que ho havien llegit tot i que en conseqüència van voler rompre els barrots. Sí senyor. Però el segon, el d'ara, sovint només ha llegit els postmoderns dels vuitanta, i per tant no toca vores. Deixem-ho.

Adrià Pujol | © BiBi Oye

No vull dir-ne res que no toqui, però expliques un "Watergate de la barretina" de què vas ser testimoni directe... Extrapolo: ¿si la cultura no servís per finançar les campanyes electorals dels partits, encara se li dedicarien menys diners que ara?

La cultura no sé què és, en el sentit que li atorguen els mitjans i els que es desesperen perquè la veuen moribunda. Per a un antropòleg, la cultura és una caixa d'eines i prou, per viure en societat, pragmatisme, recursos. Però si consensuem que la cultura són els llibres i les cançons, els quadres i les inefables performances, i el malson de la gastronomia, aleshores tenim el problema de sempre: algú l'ha de pagar, o adquirir. Si ara es dediquen pocs o molts diners a la cultura, en fi, no m'atreveixo a emetre un judici. Sí que puc dir que a mi no me'n dediquen gaires. No ho sé. Jo cobro per treballar, mal pagat segons els cànons de la queixa. I no he publicat a l'empara de grans editorials, no he guanyat premis gruixuts i venc poc. Però tinc

una sensació bona, que fa que em senti recompensat: els lectors me'ls he guanyat un a un. De debò, el grup és reduït, però almenys tinc la certesa que els he convençut d'un en un.

D'altra banda, si les bandositats polítiques, o qualsevol institució de la teatrocràcia actual es prodiga en l'autobombo tirant de la cultura, bé, això és més vell que els camins. Però que el comissari de l'Any Espriu cobri més de vint milions de peles, i que el comissari de l'Any Vinyoli en cobri una desena part, a mi m'apaga el cervell. Que un escriptor de sainets negligibles com Màrius Carol s'endugui dos dels premis literaris més ben dotats nostres, vaja, què vols que et digui? Mentrestant els ajuts a la creació són d'un escarransit definitiu, i d'altra banda no solen acabar en el lliurament de res en absolut, perquè els beneficiaris potser els dediquen a pagar la llum, o a cremar hores omplint blogs. Anava a dir, doncs, que cal un debat sobre el tema, però ja m'imagino qui seran els debatents i on se celebrarà, i em fot una mandra asteroidal...

Parlem de “collonar”...

El tema. N'he parlat a *Picadura de Barcelona*, a *Escafarlata d'Empordà* i en papers petits. I ara el vull liquidar, em repeteixo més que el cogombre havent sopat, en aquest llibre que té una editorial sobre la taula. N'he escrit un assaig.

Dius: “un punt de sornegueria damunt d'un pont penjant de candor”... Hostilitat fraterna?

És clar. Però també és veritat que aquesta figura diguem-ne social, aquest mecanisme és universal. A l'Empordà en diem collonar, o acollonar, però la literatura antropològica l'ha ressenyat de cap a cap del globus.

Collonar és un contracte de fidelitat que t'obliga a fumbre't del proïsme, per dos motius: per destriar qui és de la tribu i qui no, i per denunciar que el món dels humans és inconsistent. Collonar és una forma d'humor que bascula entre la ironia més fina i l'exabrupte de les cavernes, i ben sovint és una mostra de consideració.

Dius: “Va ser durant aquesta època que m'enamorava de l'amor”. Fas un repàs de les “pròpies” (en dius així)... T'esforces molt per fer veure que els dones un pes menor en els teus tràngols. Però trobo que no te'n surts...

Amb els homes i amb les dones he anat de corcoll. N'he fetes de grosses, com tothom. Però la magnitud dels desvaris sentimentals només es pot copsar si la compares amb els desvaris dels altres, i encara no tinc clar si els meus mereixen un tractament a fons.

I no els dono un pes menor. Passa que encara no sé ben bé com escriure sobre aquestes coses. Per exemple sobre el sexe, o sobre l'amor. A la novel·la *El món d'Horaci* (Pagès Jordà) hi ha un dels millors claus descrits en català. A *Vida privada* (Sagarra) tenim pulsions molt ben resoltes. A *Els nois* (Sala) se'n fa un tractament gairebé burocràtic, perfecte per aureolar el sexe de tot allò que té de mercantil. Per un altre costat, *La germana gran* (Miró Jordana) aborda les relacions de parella des d'una posició equidistant entre la desgana i la visió desenfadada. Amb *Divorcio en el aire* (Torné) ens podem curar del sentimentalisme de perruqueria. I a *La noia que es va perdre*, Marina Espasa es treu del barret les Màquines d'Intercanvi de Sexe, una manera prou bona per no caure en el melindrisme. Tenim la lascívia d'Estellés, l'alegria de Casasses, aspirants a les ombres de Grey i la pornografia en paper d'Erika Lust... Ja ho trobarem.

Penso que penses això: estem fets de paraules i de coses emparaulables (“trames de significat arran de carrer”).

Sí, sí, el món només existeix quan l'emparauem. En silenci, inclòs el silenci mental, allò tan difícil, el món no significa res. Si, en canvi, el posem en paraula, aviat veiem que les coses, el seu significat prové d'algun lloc i en podem assajar una arqueologia. Tornem a trobar Sapir i Jakobson, l'estructuralisme que els pedants diuen haver superat.

I sí, som fets de paraules. Recorda la Lenore Beadsman, a l'*Escombra del sistema*, de Foster Wallace. Té la paranoia de ser, no una persona, sinó un producte verbal, un sistema emparaulat per un altre. Li fa l'efecte que tota ella, els seus pensaments i anhels són pensaments i anhels d'algú que no se sap on para. No és poca cosa, això.

Dit d'una altra manera, al marge del grup no som res. El pallasso i l'alcalde, el crític literari, el troll de TW i el pare de família, 'són' en companyia o contra els altres, dits pels altres, perquè fora del ramat (un ramat concret), sense els que ens diuen només seriem fum. Mira les xarxes socials: n'hi ha que deixarien d'existir si tanquessin els seus comptes de l'estultícia, de la queixa o de l'amor planetari. Jo el primer.

I penso que penses: tot té una genealogia.

Les filiacions o les genealogies s'inventen. Penso en l'aristocràcia, que té una gran imaginació per seguir mamellejant a còpia de remuntar-se família amunt. Però tot i inventades, les genealogies són ben eficaces. Humanes. Llocs on agafar-se. A mi sempre m'ajuda una carta del parentiu lingüístic. Per què parlo com parlo? Quines paraules dic? Què volen dir? A qui les dic? Quantes vegades? De quines no m'he parat a entendre'n el significat? Un galimaties.

Iemen, Mèxic, els africans del barco del port... *Picadura de Barcelona* és una novel·la d'aventures, un nocturn "viatge al centre de la Terra"... Sense capítols, sense fragmentació exterior (a diferència de la teva *Escafarlata d'Empordà*, 2011), aquest d'ara és un relat fluid... "Barcelona és d'aigua", dius.

I no d'aiguafang, que quedi clar, perquè aquest és el gran recurs per fer-ne llibres de l'amargor. Hi havia un grup de punx que es deia *Liquidillo de container*, meravellosament infecte, que considerava la ciutat contemporània com una mena de claveguera, abans que Zygmund Bauman ens líquies el present des dels micròfons del CCCB. Doncs ni una cosa ni l'altra. La metàfora líquida funciona, però tan sols és un punt de vista.

Per a un flipat de la contemporaneïtat com jo, Barcelona és d'aigua, perquè les identitats s'escolen, les certeses duren cinc minuts i d'idees aparentment noves en trobes a cada cantonada. Però per a un desnonat de Nou Barris això és una collonada. Per tant, l'aqüífer és meu i prou.

Si *Picadura de Barcelona* és un relat fluid, aquesta és una qüestió purament formal i deliberada, al servei de generar sensacions en el lector. No podia tenir un protagonista en moviment i anar parant-li els peus amb salts de pàgina, intertítols, etc. Per contra, *Escafarlata d'Empordà* era un llibre fragmentari, per motius idèntics, formals al servei d'una voluntat: era un llibre de records llunyans, zero presentista. Tries formals per acompanyar què vull dir.

Me n'agrada molt una cosa, del llibre. Que l'autor-personatge (i no se n'amaga) té família!... Dina amb el pare, enyora la mare, asseu la filla a la falda...

Celebro que t'agradi, però no hi trobo cap singularitat. La família, els que hi són i els que ja no, tots m'acompanyen, em fan la murga o m'esperonen. Sense ells no em puc imaginar. Ara tinc una àvia molt malalta. Fa poc li vaig dir si volia anar a l'Empordà, llambregar, qui sap si per darrera vegada, algun paisatge. I ella em va dir que no, que quin cansament, però em va demanar si podia acompanyar-la, ni que fos l'últim cop, a can Jorba. Porta-m'hi –em va dir. Doncs bé, es tot explicant-te això que jo em situo un pic més, em forneixo de contorns.

Al llibre parlo poc de les filles i força dels parents adults. A la versió que després vam escapçar en parlava molt més, de tots ells, però al capdavant en vaig fer saltar alguns, i amb les meves filles vaig tenir un atac de vergonya. Vaig pensar que encara són massa petites com per emparaular-les en paper. Ves que de grans no se'm converteixin en Elenores. O ves que no m'ho perdonin. Més endavant ja ho veurem.

A la ciutat, s'hi fan coses (i "postcoses", dius, amb un significat que desconec)...

Les postcoses són simulacres de les coses de tota la vida. A partir del moment que caminar per la muntanya se'n diu trèquing, modestament crec que pel camí hem perdut algun cargol. En trobaràs una explicació més conspícua en llibres de Jair Domínguez o de Valero Sanmartí.

Coses com ara, i ho considero categoria, no anècdota, llançar ous, d'amagat, als alcaldes o als dipòsits de les Harley-Davidson... La vida es torna adulta ("és a dir crònica", dius), ¿fins on cal resistir-s'hi?...

Resistir-se a la maduració és una plaga occidental i a més fa riure de pena. Ens imaginem un mirabolà aferrat a la branca, contra la caiguda natural? I un ornitorinc injectant-se bòtox? El peterpanisme, declarat com un tret simpàtic, és repugnant, i falseja. Perquè no podem caure en un error estès, segons el qual hi ha estils de vida que van necessàriament associats a franges d'edat. De propina tampoc no podem mercadejar amb aquests estils de vida, canviar-los com si fossin cromos. No val.

No val?

Amb altres paraules, cadascú que l'enfilí per on vulgui, però que no ens venguin la moto de l'allargament de l'adolescència, per exemple. Si un paio de quaranta-cinc anys es deixa barba fins les ungles dels peus, es vesteix de llenyataire de Manhattan i des d'un bar de moda pondera que en els llibres de Corin Tellado s'hi percep el perfum de Michael Foucault, el felicito, però aquesta posada en escena a mi em sembla la d'un cantamanyanes, i en cap cas té res a veure amb el petit, violent món dels adolescents d'edat. Ara bé, si d'adults, s'entén, fem coses teòricament més pròpies d'una edat que no és la nostra (com llençar ous des d'un balcó), això no vol dir que no hàgim madurat. Això vol dir que som adults ensalvatgits. Un caos.

Resistir-se a la vida adulta és un dret. Aneu amb un mèdium a la tomba de Rimbaud i us en farà cinc cèntims. Però comprar aquesta resistència als *stores* és una bestiesa. Si anar del pal adolescent allarga alguna cosa, allarga el moment de posar-se a pensar.

Vaig passar infantesa i adolescència a l'Empordà. A Barcelona m'he fet adult. I tot això no vol dir ni implica res. És un ordenament possible. Sospito que crònic.